



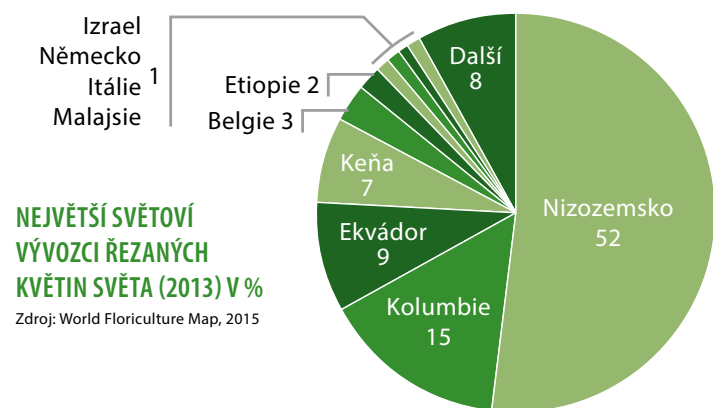
ZA DŮSTOJNÝ SVĚT KVĚTIN



SYSTEM SVĚTOVÉHO OBCHODU

Víte, že řezané květiny, které si kupujete v supermarketu nebo v květinářství, pravděpodobně cestovaly tisíce kilometrů, aby vás mohly potěšit? Proč tomu tak je? Země kolem rovníku mají příznivější klimatické podmínky pro průmyslové pěstování květin než země v Evropě. Práce je tam laciná a pracovní a ekologické zákony nejsou tak přísné jako u nás, anebo se neuplatňují.

Obchod s řezanými květinami se řadí mezi významné ekonomické sektory jak v zemích globálního Jihu, tak Severu. Odhaduje se, že světový obchod s květinami činí více než 100 miliard amerických dolarů ročně. I přesto, že největším vývozcem řezaných květin je Nizozemsko (52 %), hlavními pěstiteli jsou Keňa, Tanzanie, Kolumbie a Ekvádor.



PRACOVNÍ PODMÍNKY NA KVĚTINOVÝCH FARMÁCH

Květinové farmy v oblasti rovníkové Afriky zaměstnávají asi 200.000 pracovníků a pracovnic, z nichž zhruba dvě třetiny tvoří ženy. Pracují s nebezpečnými chemikáliemi, které bez používání ochranných pomůcek představují velké zdravotní riziko v podobě kožních onemocnění, onemocnění dýchacích cest, bolestí hlavy a závratí.

Pěstitelé řezaných květin pracují od brzkých ranních hodin do pozdních večerních. I přesto jsou jejich mzdy velmi nízké a stěží stačí na pokrytí základních potřeb (výdělek se pohybuje kolem 1 USD za osmi až dvanáctihodinovou směnu). Zaměstnanci farem mohou vytvářet odborové organizace pouze minimálně, nemají přístup k pojištění a dlouhodobým pracovním smlouvám.

DOPADY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

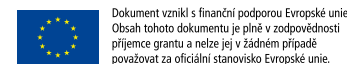
Průmyslová produkce květin má vysoké nároky na spotřebu vody. Současně přináší mnoho odpadu a kalu, který obsahuje zbytky pesticidů. Odpadní vody nejsou většinou čištěny, což způsobuje jak rozsáhlou degradaci půdy, tak znečištění řek, jezer a podzemních vod. Produkce květin také podporuje tvorbu skleníkového plynu CO₂ (od tvorby hnojiv přes pěstování a balení květin až po dopravu).

VÍCE INFORMACÍ O ODPOVĚDNÝCH CERTIFIKACÍCH KVĚTIN

www.fairtrade-cesko.cz/ferove-kvetiny-vyzva-pro-cr
www.fairtrade.net/flowers.html
www.fairflowersfairplants.com
www.kenyaflowercouncil.org
www.my-mps.com/en
www.ceska-kvetina.cz
www.veriflora.com
www.rainforest-alliance.org/work/agriculture/ferns-flowers

KDE KOUPIŤ FÉROVÉ KVĚTINY?

EvaDekor www.evadekor.cz
Efemer www.efemer.cz
greenGARDEN, greenDECOR www.green-garden.cz
Květinové lahůdkářství www.wegrowflowers.cz
Kytky od potoka www.kytkyodpotoka.cz
Louky květ www.loukykvet.cz
Modrokvět www.modrokvet.cz
a další



CERTIFIKACE PODPORUJÍCÍ DŮSTOJNÉ PODMÍNKY

Fairtrade International, nadace Fair Flowers Fair Plants a další pomáhají chránit práva žen a mužů zaměstnaných na květinových farmách, poskytují jim důstojné ohodnocení práce a podporují udržitelné chování vůči životnímu prostředí.

CERTIFIKACE FAIRTRADE

Certifikace Fairtrade zaručuje bezpečné a důstojné pracovní podmínky zaměstnanců a zaměstnankyň. Nákup řezaných květin se známkou FAIRTRADE poskytuje pěstitelům mimo jiné odpovídající odměnu za odvedenou práci, sociální premii určenou k rozvoji komunit, svobodu sdružování a kolektivního vyjednávání a možnost zajistit nejen sobě, ale i svým dětem vzdělání. Zdraví pěstitelů je podpořeno zákazem preventivního užívání agrochemikálií a nepovolených pesticidů.



CERTIFIKACE FAIR FLOWERS FAIR PLANTS

Známkou Fair Flowers Fair Plants zaručuje pěstitelům a pěstitelkám spravedlivé obchodní praktiky v environmentálně a sociálně udržitelném prostředí. Pěstitelé, kteří jsou držiteli certifikátu Fair Flowers Fair Plants, zároveň splňují podmínky Etického kodexu řezaných květin (Code of Conduct for cut flowers, ICC).



ETICKÝ KODEX ŘEZANÝCH KVĚTIN:

1. Svoboda sdružování
2. Zákaz diskriminace
3. Mzdy pokrývající základní potřeby
4. Doporučená pracovní doba
5. Bezpečnost práce a ochrana zdraví
6. Odpovědné používání chemických prostředků
7. Povinné pojištění
8. Ochrana životního prostředí
9. Zákaz dětské práce
10. Zákaz nucené práce

TÉMA ŘEZANÝCH KVĚTIN V ČR

EKUMENICKÁ AKADEMIE

www.ekumakad.cz
www.facebook.com/ekumakad.cz

FAIRTRADE ČESKO A SLOVENSKO

www.fairtrade-cesko.cz
www.facebook.com/FairtradeCR

NAZEMI

www.nazemi.cz
www.facebook.com/nazemi.cz

EKOLOGICKÝ INSTITUT VERONICA

www.veronica.cz
www.facebook.com/eiveronica

AKTIVNÍ PODPORA

Výstava: „Co skrývá něžná krása květin“
Dokumentární film: „Kvetoucí byznys“

V případě zájmu o zapůjčení pište na:
info@ekumakad.cz

DOSTUPNOST CERTIFIKOVANÝCH KVĚTIN V ČR

V ČR jsou fairtradové a jiné certifikované květiny zatím raritou. Certifikace funguje na principu uzavřeného řetězce (od pěstitele až po dovozce). U nás zatím není velkododavatel takových květin, při nízké poptávce hraje roli finanční náročnost. Nezbyvá nám jako spotřebitelům než požadovat po svém květináři či květinářce fairtradové a jiné certifikované květiny a šířit informace o jejich existenci.

Alternativou v sezóně jsou samozřejmě lokální květiny. Jejich pěstitelů v Česku naštěstí začíná přibývat, navzdory tomu, že tento typ produkce přináší mnohá rizika v podobě závislosti na počasí a nutné počáteční investici. Mimo sezónu je vždy možné sáhnout po tzv. hrnkové květině, kterých je na českém trhu místní provenience dostatek. Boykot květin z tropických zemí také není úplně dobrý nápad, na jejich pěstování jsou totiž závislé desítky tisíc pracovníků a pracovnic.



Foto: greenDECOR

ZA DŮSTOJNÝ SVĚT KVĚTIN

ČESKÁ REPUBLIKA

Produkce květin v České republice v posledních letech stabilně roste. Nejvíce pěstujeme květiny balkonové a hrnkové (90 %). Řezané květiny tvoří přibližně 5,5 % tuzemské květinářské produkce, zbylá produkce zahrnuje čerstvou řezanou zeleň, sušené květiny, cibuloviny a osiva. Květiny se u nás pěstují na 131 ha krytých ploch (ve sklenících a fóliovnících), 102 ha tvoří květinová pole. Česká produkce se však stále potýká s vysokými finančními nároky – zejména v chladných měsících. Studie navíc dokazují, že pěstování květin v tzv. rozvojových zemích produkuje méně CO₂ i přes nákladnou leteckou dopravu než pěstování květin ve vyhřívaných sklenících v Evropě. Sezónní produkce květin by se u nás však opět mohla rozšířit, pokud by se drobným zemědělcům a eko-produkci dostalo větší podpory než doposud.

KOLUMBIE

Kolumbie je druhým největším vývozcem řezaných květin na světě a její produkce nadále roste. Ženy na květinových farmách pracují většinou více než 16 hodin denně pod velmi striktní kontrolou. Mnoho žen trpí zdravotními problémy, jako jsou syndromy karpálních tunelů, záněty šlach a dalšími opakovanými zraněními. Pokusy o sdružování pracovníků ztěžuje historicky zakořeněný negativní vztah k odborům.

EKVÁDOR

Sociální prémie se dají využít různými způsoby, záleží na jednotlivých plantážích, pro jaký účel se sami rozhodnou. Fairtradové družstvo v Ekvádoru investovalo sociální premii do nákupu praček. Proč se takto rozhodli? Elsa Vasquez říká: „Každou neděli jsem od 8:00 do 13:00 trávila dole u řeky, kde jsem prala oblečení celé rodiny vlastním rukama. Nyní trávím neděle se svou rodinou, chodím do kostela a navštěvuji s dětmi jejich prarodiče během společného oběda. Konečně mám své neděle zpátky.“

TANZÁNIE

První květinová farma v Tanzanii byla otevřena v roce 1987. Nyní tento sektor zahrnuje asi 20 farem s více jak 5000 zaměstnanci, z nichž většinu tvoří ženy. Farmy jsou vlastněny především zahraničními firmami. Tanzanské řezané květiny jsou do Evropy dováženy přes Keňu. Zvyšující se poptávka po řezaných květinách s certifikací Fairtrade ovlivnila i Tanzanii. Již od r. 2003 největší květinová farma Kiliflora Ltd. (1/3 exportu květin Tanzanie) je certifikovaná a nyní představuje velmi úspěšný ekonomický model. V současné době více jak 35 % pěstitelů řezaných květin Tanzanie pracuje pod certifikací Fairtrade.

ETIOPIE

Na květinové farmě Sher Ethiopia existují svobodné odbory, kterým společnost poskytuje kancelář a místo k pravidelnému setkávání. V rámci kolektivní smlouvy mají místní pracovníci např. nárok na bezplatnou lékařskou péči, bezplatná vzdělání pro své děti, penzi nebo rodičovskou dovolenou. Školy a nemocnice, které společnost postavila, slouží všem obyvatelům regionu Ziway, bez ohledu na to, zda jsou zaměstnanci této fairtradové farmy.

KEŇA

Keňa je pro Evropu nejvýznamnějším dodavatelem, a není proto divu, že jsou keňské květinové farmy, rozprostírající se především v okolí jezera Naivasha, přísně střeženy. Kromě roztomilých růžových poupat však ukrývají i nezákonné praktiky a porušování pracovních práv žen, které tvoří většinu zaměstnanců. Realitu odvrácené strany květinového byznysu právě v okolí jezera Naivasha detailně ukazuje holandský dokumentární snímek „A Blooming Business“ (Kvetoucí obchod). Každodenní kontakt s chemikáliemi (v Evropě zakázanými), jimiž jsou růže ošetřovány, je pro pracovníce bez ochranných pomůcek nebezpečný. Trpí pak zdravotními následky na celý život.

PLOCHA URČENÁ K PĚSTOVÁNÍ KVĚTIN (řezané a hrnkové květiny, sazenice)	
Země	plocha (ha)
Indie	232 000
Čína	160 000
USA	21 644
Mexiko	17 100
Japonsko	15 833
Itálie	12 000
Francie	9 211
Thajsko	9 000
Jižní Korea	7 185
Nizozemsko	6 850
Španělsko	6 810
Ekvádor	6 629
Kolumbie	6 496
V. Británie	5 896
Polsko	5 449
Austrálie	4 189
Keňa	4 000
Izrael	2 748
Etiopie	2 000
Malajsie	2 000
Brazílie	1 700
Portugalsko	1 700
Belgie	1 049
Jihoafrická r.	1 000
Maďarsko	960
Kostarika	850
Kanada	814
Rakousko	413
Tanzanie	400
Zimbabwe	300
Dánsko	260
Uganda	200
Maroko	165
Zambie	100

Zdroj: World Floriculture Map, 2015



Mapa v Gall - Petersově zobrazení – Tato mapa na rozdíl od klasického atlasového zobrazení zachovává plošné proporce mezi zobrazenými územími. Německý historik Arno Peters (1916-2002) se snažil překonat eurocentrický pohled na historii a svět jako takový. Klasická (Mercatorova) mapa světa totiž zobrazuje země blíže k pólům proporcionalně větší než země blízko rovníku, a tudíž Evropa vypadá mnohem větší, než ve skutečnosti je. To považoval Peters za symbol marginalizace zemí globálního Jihu a navrhl takové zobrazení mapy světa, která udržuje země ve správných velikostních proporcích.